

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 28-12-2020
Αριθμ. Πρωτ.: 1391/324576

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη αγροτών και κτηνοτρόφων λόγω πανδημίας Covid-19»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 1822/17-11-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Απ. Πανάς, Χ. Κεφαλίδου, Γ. Αρβανιτίδης, Αχ. Ιλχάν, Ν. Γιαννακοπούλου, Χρ. Γκόγκας, Γ. Καμίνης, Χαρ. Καστανίδης, Μ. Κατρίνης, Β. Κεγκέρογλου, Οδ. Κωνσταντινόπουλος, Δ. Κωνσταντόπουλος, Ε. Λιακούλη, Αν. Λοβέρδος, Γ. Μουλκιώτης, Μπ. Μπουρκάν, Δ. Μπιάγκης, Γ. Παπανδρέου, Αν. Πουλάς, Κ. Σκανδαλίδης και Γ. Φραγγίδης**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της διαπραγματευτικής δύναμης των Ελλήνων παραγωγών, έχει τεθεί σε τελική ευθεία πριν εισέλθει στην Ολομέλεια της Βουλής προς ψήφιση το νομοσχέδιο του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκη Βορίδη, το οποίο προβλέπει την «Ενσωμάτωση της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2019/633 σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων».

Επισημαίνεται ότι το σχέδιο νόμου τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση από τις 20 Νοεμβρίου έως την Παρασκευή 4 Δεκεμβρίου. Η συγκεκριμένη νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργού συνιστά ικανοποίηση της απαίτησης των Ελλήνων παραγωγών να υπάρξει μέριμνα από την πλευρά του Υπουργείου για την επί ίσοις όροις διαπραγματευσή τους με τις εμπορικές αλυσίδες, με στόχο την ισχυροποίηση της θέσης τους.

Συγκεκριμένα, με το ως άνω προτεινόμενο νομοσχέδιο:

- αποσαφηνίζονται οι όροι που οφείλουν να διέπουν τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται μεταξύ των προμηθευτών των αγροτικών προϊόντων και των αγοραστών, εστιάζοντας στις εμπορικές πράξεις στις οποίες εμπλέκονται οι μεγάλες εφοδιαστικές αλυσίδες.
- μειώνεται σημαντικά ο χρόνος εξόφλησης των παραγωγών ο οποίος καθορίζεται το ανώτερο σε 30 ημέρες για την πώληση ευαλλοίωτων αγροκτηνοτροφικών προϊόντων και σε 60 ημέρες για τα υπόλοιπα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα.
- αντιμετωπίζεται η πρακτική της ανοιχτής τιμής που εφαρμόζεται στη χώρα μας και η οποία παραβιάζει τους κανόνες των καλών συναλλαγών.
- ενσωματώνεται η παραπάνω Ευρωπαϊκή Οδηγία στο Εθνικό Δίκαιο με σκοπό την περαιτέρω εναρμόνισή του με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο.

Υπενθυμίζεται ότι παρά το γεγονός ότι η χώρα μας είναι υποχρεωμένη εντός του 2021 να ενσωματώσει στην εθνική της νομοθεσία την κοινοτική αυτή οδηγία, ο κ. Βορίδης έσπευσε να την ολοκληρώσει άμεσα.

Όσον αφορά την στήριξη των παραγωγικών κλάδων λόγω της πανδημίας COVID-19 και με επιφύλαξη λήψης τομεακών μέτρων του Υπουργείου από τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες σημειώνονται τα ακόλουθα:

Με την αριθ. C(2020) 1863 (τελικό)/19-03-2020 ανακοίνωση της Επιτροπής της ΕΕ, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, θεσπίστηκε προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της έξαρσης της νόσου COVID-19 και καθορίστηκε το πλαίσιο που θα επιτρέπει στα κράτη μέλη να στηρίζουν τις επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν δυσκολίες λόγω της έξαρσης της νόσου COVID-19, διατηρώντας παράλληλα την ακεραιότητα της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ και εξασφαλίζοντας ισότιμους όρους ανταγωνισμού.

Ειδικότερα η συνολική ενίσχυση δεν υπερβαίνει τις 120.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας ή τις 100.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων. Η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, φορολογικών πλεονεκτημάτων και πλεονεκτημάτων πληρωμών ή με άλλες μορφές όπως επιστρεπτές προκαταβολές, εγγυήσεις, δάνεια και ίδια κεφάλαια, με την προϋπόθεση ότι η συνολική ονομαστική αξία των εν λόγω μέτρων δεν υπερβαίνει το συνολικό ανώτατο όριο των 120.000 ευρώ ή των 100.000 ευρώ ανά επιχείρηση. Όλα τα αριθμητικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται είναι ακαθάριστα, δηλαδή προ της αφαίρεσης φόρων ή άλλης επιβάρυνσης.

Τέτοιου είδους περιπτώσεις εξετάζονται από τις αρμόδιες, κάθε φορά υπηρεσίες στη βάση των στοιχείων που κατατέθηκαν από τους ενδιαφερόμενους φορείς και των περιορισμών που θέτει το ανωτέρω πλαίσιο προκειμένου να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα

Παράλληλα και πάντα στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, λαμβάνονται μέτρα και σε κανονιστικό - ενωσιακό επίπεδο, τα οποία θα συμβάλλουν στην ομαλή εφαρμογή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, καθώς και στη διευκόλυνση των ωφελουμένων του.

Επισημαίνεται ότι το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 είναι τομεακό αναπτυξιακό πρόγραμμα, που με βάση τα ισχύοντα στους σχετικούς Κανονισμούς της Ε.Ε., οι επιλεξιμότητές του για την ενίσχυση του πρωτογενή και δευτερογενή τομέα της αγροτικής οικονομίας επιτρέπουν παρεμβάσεις επενδυτικού κυρίως προσανατολισμού, όπως αυτές που έχουν ήδη γίνει με τα μέτρα των νέων γεωργών, των σχεδίων βελτίωσης, της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, των ομάδων παραγωγών, τις δράσεις του LEADER καθώς και φιλογεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις όπως αυτές της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Στη βάση αυτή, οι όποιες παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα στα μέτρα που ήδη λαμβάνονται από το Υπουργείο και αφορούν στην χορήγηση άμεσων ενισχύσεων και αποζημιώσεων, όπως γίνεται για παράδειγμα με την εφαρμογή άμεσων κρατικών ενισχύσεων, τις ενισχύσεις de minimis, κλπ.

Μια τέτοια παρέμβαση αποτελεί και η ενεργοποίηση ενός νέου μέτρου στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020, με σχετική τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013, σε συνέχεια της πίεσης που έχει ασκηθεί στα αρμόδια όργανα της Ε.Ε. για την ανάληψη πρωτοβουλιών στη κατεύθυνση διεύρυνσης των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων στήριξης των πληττόμενων κλάδων και επιχειρήσεων από τα περιοριστικά μέτρα και τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας.

Το νέο αυτό μέτρο, το οποίο χαρακτηρίζεται ως έκτακτο και προσωρινό, θα χρηματοδοτηθεί από τις διαθέσιμες πιστώσεις του ΠΑΑ κάθε Κράτους - Μέλους (Κ-Μ) και προβλέπει τη στήριξη γεωργών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) που

έχουν πληγεί από την πανδημία, μέσω της χορήγησης και' αποκοπή ενίσχυσης έως 7.000€ ανά γεωργό και έως 50.000€ ανά ΜΜΕ κατόπιν αξιολόγησης των αναγκών και κατηγοριοποίησης των επιλέξιμων δικαιούχων με αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια. Στόχος είναι, οι ενισχύσεις να καταβληθούν με τη λιγότερη δυνατή γραφειοκρατία, στη βάση βεβαίως επαρκούς τεκμηρίωσης αφενός της ζημίας που έχει υποστεί κάθε τομέας ή κλάδος και αφετέρου του ύψους του και' αποκοπή ποσού ενίσχυσης που θα χορηγηθεί.

Το ύψος των κοινοτικών πόρων που μπορούν να διατεθούν για την χρηματοδότηση του νέου μέτρου δύναται να ανέλθει έως το 2% των πόρων της συμμετοχής του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) στο ΠΑΑ κάθε Κ-Μ, ενώ η επιλεξιμότητα καταβολής των ενισχύσεων στους δικαιούχους έχει οριστεί έως 30/06/2021.

Στην κατεύθυνση αξιοποίησης του εν λόγω νέου μέτρου επιλέχθηκε να στηριχθεί ο κλάδος του ελαιολάδου, ο οποίος αποτελεί στρατηγικό εθνικό προϊόν για τον πρωτογενή τομέα και τη συνοχή του κοινωνικού ιστού των αγροτικών περιοχών της Χώρας μας, σε όρους απασχόλησης (αριθμού γεωργών/γεωργικών εκμεταλλεύσεων), όγκου/αξίας παραγωγής και εξαγωγών, και έχει πληγεί ιδιαίτερα από την πανδημία ποικιλοτρόπως (διαταραχές στον εφοδιασμό, διασυστοριακούς και εγχώριους περιορισμούς διακίνησης προϊόντων, κλείσιμο εστίασης, πτώση τουρισμού κ.λπ.), με αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση της τιμής διάθεσής του κατά το τρέχον έτος.

Η επιδείνωση της κατάστασης των τιμών πώλησης του ελαιολάδου (από πλευράς παραγωγών) το 2020 λόγω της πανδημίας, καθώς και οι φόβοι για περαιτέρω χειροτέρευση το δεύτερο εξάμηνο του έτους, οδήγησε τους παραγωγούς στη διάθεση του προϊόντος σε ιδιαίτερα χαμηλές τιμές υπό τον κίνδυνο συσσώρευσης υψηλών αποθεμάτων, ενόψει και της νέας συγκομιδής, αλλά και εξασφάλισης των απαραίτητων εσόδων για τη συνέχιση της παραγωγικής διαδικασίας (διασφάλιση της βιωσιμότητας των γεωργικών τους εκμεταλλεύσεων).

Καταδεικνύεται, συνεπώς, ότι επλήγη σοβαρότατα το εισόδημα των παραγωγών από τη διατάραξη της ομαλής λειτουργίας της αγοράς λόγω της πανδημίας, γεγονός που δικαιολογεί τη στήριξη του συγκεκριμένου κλάδου και την αξιοποίηση του νέου Μέτρου 21 «Έκτακτη, προσωρινή στήριξη στους γεωργούς των τομέων που πλήττονται ιδιαίτερα από τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19» του ΠΑΑ 2014-2020 στην κατεύθυνση αυτή, ώστε να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα και ανταγωνιστικότητά του τομέα σε μία ιδιαίτερα κρίσιμη περίοδο. Υπενθυμίζεται ότι αυτή είναι η πρώτη φορά που οι Έλληνες ελαιοπαραγωγοί λαμβάνουν οποιοδήποτε είδος ενίσχυσης, ενώ παράλληλα αξίζει να σημειωθεί ότι με απόφαση του κ. Βορίδη, το σύνολο των ταμειακών αποθεμάτων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2020 κατευθύνονται στην ενίσχυση του ελαιοκομικού τομέα της πατρίδας μας.

Η συνολική συγχρηματοδοτούμενη ενίσχυση, που προβλέπεται να χορηγηθεί στους δικαιούχους, ανέρχεται σε 126,3 εκατομμύρια ευρώ, και αφορά και' αποκοπή εφάπαξ ποσό (από 300€ έως 4.000€) σε συγκεκριμένες κλάσεις με βάση την έκταση που αυτοί εμπίπτουν, αθροιστικά για ελιά ελαιοποιήσιμη ή/και διπλής κατεύθυνσης.

Ειδικότερα, το νέο μέτρο (Μ21) αφορά σε κατά κύριο επάγγελμα γεωργούς, οι οποίοι ήταν εγγεγραμμένοι/χαρακτηρισμένοι ως τέτοιοι στο Μητρώο Αγροτών & Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ) έως και τη λήξη υποβολής φορολογικής δήλωσης έτους 2020 (οικονομικό έτος 2019) και είχαν δηλώσει στο ΟΣΔΕ (έτους 2019), καλλιέργεια ελιάς (ελαιοποιήσιμη ή/και διπλής κατεύθυνσης με εξαίρεση την Καλαμών διπλής κατεύθυνσης). Η Πρόσκληση προέβλεψε την διευκόλυνση και απλούστευση των διαδικασιών μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας υποβολής των αιτήσεων από τους δικαιούχους χωρίς την προσκόμιση κανενός δικαιολογητικού.

Επισημαίνεται ότι ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, λαμβάνοντας υπόψη το εξαιρετικά μεγάλο ενδιαφέρον των ελαιοπαραγωγών για συμμετοχή στο Μέτρο αποφάσισε τη χορήγηση ολιγοήμερης

παράτασης υποβολής αιτήσεων έως και τις 02/12/2020 με στόχο την ομαλή ολοκλήρωση της διαδικασίας στη βάση διευκόλυνσης των υποψηφίων ώστε να ολοκληρωθεί ομαλά η διαδικασία.

Το ενδιαφέρον που εκδηλώθηκε στο πλαίσιο της εν λόγω Πρόσκλησης του Μέτρου 21 ήταν εξαιρετικά μεγάλο. Ειδικότερα, υποβλήθηκαν από κατά κύριο επάγγελμα παραγωγούς ελαιολάδου 144.354 αιτήσεις, με τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Μάκη Βορίδη να δηλώνει σχετικά: *«Για πρώτη φορά στα χρονικά, επιτυγχάνεται σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα η ολοκλήρωση των διαδικασιών ενεργοποίησης ενός συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος με τέτοια χρηματοδοτική βαρύτητα και όχι μόνο, γεγονός που καταδεικνύει την άμεση ανταπόκριση της Πολιτείας στις δύσκολες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες που δημιουργήσε η επέλευση της πανδημίας COVID 19, ταυτόχρονα με την σταθερή στοχοπροσήλωσή μας στην υπηρέτηση των αναγκών του πρωτογενούς τομέα της πατρίδας μας»*. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εξαντλώντας τις προβλεπόμενες από τον σχετικό Κανονισμό της Ε.Ε. χρηματοδοτικές δυνατότητες του ΠΑΑ θα προβεί άμεσα στην αξιολόγηση των αιτήσεων ώστε το συντομότερο δυνατό να προχωρήσει στην ένταξη και πληρωμή του συνόλου των επιλέξιμων δικαιούχων.

Επιπλέον της πρόβλεψης για ενεργοποίηση του νέου μέτρου, υπενθυμίζεται ότι, στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για τη χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων που υλοποιούν επενδύσεις, έχει προβλεφθεί η ενεργοποίηση, μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, του Ταμείου Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης, για το οποίο ο Υπουργός έχει δεσμεύσει ποσό ύψους 80 εκατομμυρίων ευρώ από το τρέχον Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, ενώ το συνολικό ποσό που θα διατεθεί για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών του αγροτικού τομέα δύναται να ξεπεράσει τα 400 εκατομμύρια ευρώ μέσω μόχλευσης.

Η Συμφωνία για τη σύσταση του Ταμείου Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης υπεγράφη από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκη Βορίδη, και εκπροσώπους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων τον Σεπτέμβριο του 2019 και συνιστά το πρώτο στην Ελλάδα και ένα από τα πρώτα και μεγαλύτερα στην Ευρώπη χρηματοδοτικά εργαλεία αυτού του είδους στον αγροτικό τομέα, το οποίο συστήθηκε προκειμένου να καλύψει στοχευμένα μέρος του χρηματοδοτικού κενού στην πρωτογενή παραγωγή. Το Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης συγχρηματοδοτείται από την Ελληνική Δημοκρατία και την Ευρωπαϊκή Ένωση, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (EFSI).

Την υλοποίηση του Ταμείου Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης σηματοδοτεί η συμμετοχή της Συνεταιριστικής Τράπεζας Καρδίτσας και της Συνεταιριστικής Τράπεζας Θεσσαλίας στο Ταμείο Χαρτοφυλακίου, γεγονός που επικυρώθηκε με την υπογραφή των πρώτων σχετικών συμφωνιών στα τέλη Αυγούστου.

Ακολούθησε η Τράπεζα Πειραιώς, η οποία σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, προχώρησε στη σύναψη συμφωνίας με στόχο τη χρηματοδότηση επενδυτικών έργων του πρωτογενούς τομέα και της μεταποίησης αγροτικών προϊόντων, με ευνοϊκούς όρους, στο πλαίσιο του Ταμείου Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης. Η Τράπεζα Πειραιώς συμμετέχει στο εν λόγω πρόγραμμα με ύψος χαρτοφυλακίου που ανέρχεται σε 200.000.000 ευρώ.

Μετά την πρόσφατη υπογραφή της συμφωνίας χρηματοδότησης μεταξύ της Εθνικής Τράπεζας και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων με για χαρτοφυλάκιο ύψους 70 εκ. ευρώ διευρύνεται περαιτέρω ο αριθμός των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που συμμετέχουν στο «Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης» του ΠΑΑ 2014-2020.

Σημειώνεται ότι στο αμέσως προσεχές χρονικό διάστημα θα ακολουθήσει η υπογραφή των αντίστοιχων συμφωνιών και με τις υπόλοιπες τράπεζες που εκδήλωσαν το ενδιαφέρον τους στη σχετική πρόσκληση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων.

Μέσω αυτού του χρηματοδοτικού εργαλείου και της εγγύησης που παρέχεται, δίνεται η δυνατότητα σε αγρότες, αγροτικούς συνεταιρισμούς, ομάδες και οργανώσεις παραγωγών, καθώς και ιδιωτικές επιχειρήσεις σε συγκεκριμένους

κλάδους της μεταποίησης και εμπορίας αγροτικών προϊόντων που πραγματοποιούν επιλέξιμες επενδύσεις, να χρηματοδοτηθούν με προνομιακούς όρους και μειωμένες εξασφαλίσεις. Οι χρηματοδοτήσεις θα χορηγούνται με τη μορφή μακροπρόθεσμου δανείου για την κάλυψη των παγίων δαπανών και των επενδυτικών σχεδίων των επιχειρήσεων, που έχουν ενταχθεί σε δράσεις του ΠΑΑ 2014-2020 (Σχέδια Βελτίωσης και Μεταποίησης) ή υλοποιούν συναφείς επενδύσεις, καθώς και με τη μορφή κεφαλαίου κίνησης για δαπάνες που είναι άμεσα συνδεδεμένες με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Το ποσό της χρηματοδότησης ανά δικαιούχο κυμαίνεται από 10.000 ευρώ έως και 5.000.000 ευρώ.

Πληροφοριακά, αναφέρεται ότι έχει τεθεί σε λειτουργία από 01/12/2020 και η ηλεκτρονική πλατφόρμα του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) για την υποβολή από τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς-επενδυτές αιτήσεων δανειοδότησης προς τις Τράπεζες που συμμετέχουν στο Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης, σε συνέχεια των επιχειρησιακών συμβάσεων που σύναψαν με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών εργαλείων του ΠΑΑ.

Επιπρόσθετα, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα εκχώρησης της δημόσιας δαπάνης των επενδυτικών σχεδίων εκσυγχρονισμού γεωργικών εκμεταλλεύσεων και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για τη λήψη δανείου για τους σκοπούς της επένδυσης. Ταυτόχρονα, για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των επενδύσεων στα μέτρα των Σχεδίων Βελτίωσης και της Μεταποίησης - Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων του ΠΑΑ, προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στους δικαιούχους.

Επίσης, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, έχουν προταθεί στην Ε.Ε. και έχουν γίνει εν μέρει αποδεκτά μέσω τροποποίησης των σχετικών κανονισμών, μια σειρά μέτρων διευκόλυνσης των ωφελουμένων του ΠΑΑ και απλοποίησης διαδικασιών και κανόνων που αφορούν στην εφαρμογή του. Οι εν λόγω τροποποιήσεις, οι οποίες ενσωματώνονται από τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση των αντίστοιχων Μέτρων και Δράσεων του ΠΑΑ, προβλέπουν κατά περίπτωση:

- Παράταση των προθεσμιών που αφορούν σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης ενταγμένων επενδύσεων, ιδιωτικών και δημοσίων (πχ υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης και πληρωμής, αξιολόγηση αιτήσεων, ενστάσεις, δημοπρατήσεις, υλοποίηση, τροποποιήσεις, εκκαθάριση πληρωμών, κ.λπ.).
- Μείωση ή απαλοιφή του ελαχίστου ποσοστού επί του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού που πρέπει να αιτείται ο δικαιούχος στην 1η αίτηση πληρωμής.
- Αύξηση του αριθμού των αιτημάτων πληρωμής, καθώς και τροποποίησης που μπορούν να υποβληθούν από τον δικαιούχο κατά την διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης.
- Αύξηση ποσοστού πληρωμής προκαταβολών σε δικαιούχους για ενίσχυση της ρευστότητάς τους.
- Δυνατότητα ολοκλήρωσης της επένδυσης σε μικρότερο ποσοστό από το εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό της αντικείμενο, εφόσον το τμήμα που υλοποιήθηκε είναι αυτοτελές και λειτουργικό.
- Για επενδύσεις μεγάλου προϋπολογισμού, όπως αυτές την Μεταποίησης Γεωργικών Προϊόντων, δυνατότητα αποδέσμευσης ποσών που έχουν δεσμευτεί για την υλοποίησή τους, προκειμένου να κατευθυνθούν στην εξυπηρέτηση έκτακτων αναγκών των επιχειρήσεων, και επανέλεγχος της διάθεσης ιδίων κεφαλαίων κατά το στάδιο του 1ου αιτήματος πληρωμής.

- Μη απαίτηση διενέργειας επιτόπιων επισκέψεων επαλήθευσης της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των επενδύσεων κατά τα ενδιάμεσα στάδια υποβολής αιτημάτων πληρωμής. Ο έλεγχος να πραγματοποιείται εκ των υστέρων και εφόσον έχουν αρθεί οι περιορισμοί.
- Αύξηση του ποσοστού συνολικής υπερδέσμευσης των πόρων του ΠΑΑ, με ένταξη περισσότερων επενδύσεων για την στήριξη της επιχειρηματικότητας και με βάση τη πορεία εξυγίανσης των μέτρων αυτού, το εύρος της αναμενόμενης ύφεσης, την πρόβλεψη ή μη παράτασης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και την δυνατότητα ή μη μεταφοράς ανειλημμένων υποχρεώσεων στην επόμενη.

Ειδικότερα, διπλασιάστηκαν οι πόροι για έγκριση επενδύσεων στα Σχέδια Βελτίωσης από 315 εκ. € σε 600 εκ. €, διατέθηκαν πάνω από 40 εκ. € επιπλέον των πόρων που είχαν διατεθεί στο πρόγραμμα της Μεταποίησης, ενώ για τις δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις των προγραμμάτων LEADER δεσμεύτηκαν επιπλέον πόροι της τάξης των 169 εκ. €.

Πλέον των ανωτέρω, η Ε.Ε. προέβη σε τροποποίηση του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των πληττόμενων επιχειρήσεων από την κρίση του COVID 19, που εισηγήθηκαν οι ελληνικές αρχές, ώστε:

α) να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του, προβλέποντας τη δυνατότητα παροχής κεφαλαίου κίνησης και στους αυτοαπασχολούμενους και τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων.

β) να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του σε 2,25 δις €.

Στο πλαίσιο αυτό η Πολιτική Ηγεσία του ΥΠ.Α.Α.Τ. ενέκρινε την πίστωση ποσού 29.887.590,34 ευρώ, το οποίο κατευθύνεται στους κτηνοτρόφους του κλάδου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο «Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19 2020/C 91 I/01» (C/2020/1863), κατ' εκτέλεση της οποίας εκδόθηκε η υπ' αριθμόν 119/245028/07.09.2020 ΚΥΑ (Β' 3836) Κοινή Υπουργική Απόφαση με θέμα «Χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της Αιγοπροβατοτροφίας σε παραγωγούς των που διατηρούν εκμεταλλεύσεις με θηλυκά ενήλικα (τουλάχιστον ενός έτους) αιγοπρόβατα, οι οποίοι διαθέτουν εκμεταλλεύσεις με τουλάχιστον 20 ενήλικα αιγοπρόβατα και οι οποίοι έχουν παραδώσει γάλα εντός του 2019 και λεπτομέρειες εφαρμογής Προσωρινού Πλαισίου με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής της 19/03/2020 C(2020)1863 final (Προσωρινό Πλαίσιο), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει».

Οι ενισχύσεις έχουν αρχίσει να πιστώνονται σταδιακά στους λογαριασμούς των δικαιούχων από τη Δευτέρα 26 Οκτωβρίου.

Στόχος της παρούσας Πολιτικής Ηγεσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι σε κάθε περίπτωση η μεγιστοποίηση του αγροτικού και κτηνοτροφικού εισοδήματος, για αυτό και η στήριξη του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα αποτελεί προτεραιότητά μας, η οποία εξυπηρετείται, μεταξύ άλλων, με τα μέτρα μείωσης του κόστους παραγωγής. Εξάλλου, το πρώτο μέλημα της Κυβέρνησης είναι το στοιχείο της χαμμένης ανταγωνιστικότητας. Προς αυτήν την κατεύθυνση η παρούσα Πολιτική Ηγεσία του ΥΠ.Α.Α.Τ. έχει υλοποιήσει τα ακόλουθα:

- Νομοθετήθηκε μείωση των φορολογικών συντελεστών (Ν.4646/2019, ΦΕΚ Α' 201).
- Θεσπίστηκε γενναία μείωση των ασφαλιστικών εισφορών των αγροτών και της αποσύνδεσής τους από το εισόδημα (Ν.4670/2020, ΦΕΚ Α' 43).
- Ενθαρρύνθηκε το «χτίσιμο» συλλογικοτήτων προκειμένου να επιτευχθούν οι αναγκαίες οικονομίες κλίμακος, ώστε οι παραγωγοί να μπορούν να πετύχουν υψηλότερη τιμή στο προϊόν, μειωμένες τιμές στις εισροές, καλύτερες συμβουλευτικές υπηρεσίες και δυνατότητα να κλείσουν συμφέρουσες συμβάσεις με τους προμηθευτές.

Σημειωτέα είναι η υπογραφή της αριθμ. 2745/328012/24-12-2019 (Β' 4761) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων θεμάτων και λεπτομερειών για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 53, 54, 56, και 58 του ν. 4647/2019 (Α 204), σχετικά με τις Διεπαγγελματικές Οργανώσεις σε εθνικό επίπεδο στους τομείς της παρ. 2 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1308/2013», με την οποία ορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά αναγνώρισης των Εθνικών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων (Ε.Δ.Ο.) και διευκρινίζεται το καθεστώς ελέγχου τους. Παράλληλα, θεσπίζεται το κυρωτικό πλαίσιο, προκειμένου να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά τυχόν παραβάσεις, ενώ τίθενται συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής του σχετικού ενωσιακού κανονισμού αναφορικά με συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές των Εθνικών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων.

Υπογραμμίζεται ότι με τη συγκεκριμένη απόφαση και με την επίμονη και διαρκή προσπάθεια της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, υπεγράφη επιτέλους στις 06/02/2020 η σύσταση της Εθνικής Διεπαγγελματικής Οργάνωσης της Φέτας, ικανοποιώντας με αυτόν τον τρόπο ένα πάγιο αίτημα ετών και διασφαλίζοντας στον μέγιστο βαθμό την υπεράσπιση, την υποστήριξη και την προώθηση του εμβληματικού αυτού προϊόντος μας.

Περαιτέρω, τη βούληση του ΥΠ.Α.Α.Τ. για την ενίσχυση της αγροτικής επιχειρηματικότητας μέσω των υγιών συλλογικοτήτων αποτυπώνει και η νομοθετική πρωτοβουλία για τους Συνεταιρισμούς (Ν.4673/2020, ΦΕΚ Α' 52).

Ειδικότερα, με τον συγκεκριμένο νόμο παρέχονται, μεταξύ άλλων, αυξημένες δυνατότητες στα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών ώστε, μέσω των διατάξεων του καταστατικού που εκείνα θα ορίσουν, να διαμορφώσουν το κατάλληλο γι' αυτούς πλαίσιο λειτουργίας του Αγροτικού Συνεταιρισμού ως ιδιωτικής και αυτόνομης επιχειρήσεως, η οποία θα έχει πρόσβαση σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που δεν αλλοιώνουν τον αγροτικό χαρακτήρα της. Παράλληλα, προς επίλυση του παγίου προβλήματος χρηματοδότησης της λειτουργίας των Αγροτικών Συνεταιρισμών, ενισχύεται η δυνατότητα συμμετοχής μελών – επενδυτών, χωρίς όμως ο Αγροτικός Συνεταιρισμός να αλλοτριώνεται ως θεσμός της αγροτικής οικονομίας.

➤ Αυξήθηκε το ποσοστό της πλεονάζουσας παραγόμενης ενέργειας που μπορούν να «πουλήσουν» οι αγρότες στη Δ.Ε.Η. (Ν.4643/2019, ΦΕΚ Α' 193).

➤ Εξασφαλίστηκε πρόσβαση στη ρευστότητα αγροτών και κτηνοτρόφων με το «ξεπάγωμα» από την Κυβέρνησή μας χρηματοδοτικών εργαλείων, που «λίμναζαν» επί χρόνια, εξαιτίας της προηγούμενης Κυβέρνησης.

Εκ των ανωτέρω αναφερθέντων, γίνεται εμφανές ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων παρακολουθεί στενά τις ασυμμετρίες που παρατηρούνται στον πρωτογενή τομέα και στηρίζει εμπράκτως όλους όσους έχουν υποστεί ζημία από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης της πανδημίας, παρεμβαίνοντας αποφασιστικά και ουσιαστικά σε κάθε ζήτημα που τυχόν προκύπτει, με στοχευμένη λήψη μέτρων. Επίσης, παρακολουθεί στενά την αγορά για την αποτροπή κερδοσκοπικών πρακτικών και παρεμβαίνει όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Κάνοντας έναν απολογισμό σχετικά με τα ποσά που διοχετεύτηκαν από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προς τον πρωτογενή τομέα από την αρχή του έτους, προκύπτει ότι καταβλήθηκαν ή έχουν εξασφαλισθεί τα ακόλουθα ποσά:

- Καταβολή 1 εκατομμυρίου ευρώ στους τευλοπαραγωγούς.
- Καταβολή 2 εκατομμυρίων ευρώ μέσω της διαδικασίας των de minimis για τα θερμοκήπια στην Κρήτη.
- Καταβολή 4,3 εκατομμυρίων ευρώ στους βαμβakoπαραγωγούς του Έβρου.
- Καταβολή 1,5 εκατομμυρίων ευρώ σε παραγωγούς σιτηρών του Έβρου.
- Καταβολή 4,7 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη των παραγωγών σπαραγγιών.
- Καταβολή 10,5 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη των ανθοπαραγωγών.

- Καταβολή 20,3 εκατομμυρίων ευρώ για το μέτρο της «Απόσταξης οίνου σε περίπτωση κρίσης»
- Καταβολή 1 εκατομμυρίου ευρώ για το μέτρο της «Πρώιμης Συγκομιδής»
- Καταβολή 11,3 εκατομμυρίων ευρώ μέσω της διαδικασίας των de minimis για τη στήριξη της παράκτιας αλιείας.
- Καταβολή 30 εκατομμυρίων ευρώ για την ενίσχυση της αιγοπροβατοτροφίας.
- Εξασφάλιση 14,8 εκατομμυρίων ευρώ για τους παραγωγούς των λαϊκών αγορών.
- Εξασφάλιση 5,7 εκατομμυρίων ευρώ μέσω της διαδικασίας των de minimis για τη στήριξη των πλοιοκτητών επαγγελματιών σκαφών που φέρουν το αλιευτικό εργαλείο «γρίπος, που σύρεται από το σκάφος ή βιντζότρατα (SB)».
- Εξασφάλιση 1,8 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη του κλάδου της μελισσοκομίας στα Μικρά Νησιά του Αιγαίου Πελάγους
- Εξασφάλιση 126 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη του ελαιολάδου.
- Εξασφάλιση 38 εκατομμυρίων ευρώ στους τομείς: α) της επιτραπέζιας Ελιάς Ποικιλίας Καλαμών, β) του πρώιμου Καρπουζιού χαμηλής κάλυψης, γ) της ανοιξιιάτικης Πατάτας και δ) των θερμοκηπιακών καλλιεργειών Κρήτης σε Τομάτες, Αγγούρια και Μελιτζάνες.
- Εξασφάλιση 19 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη αλιέων λόγω της προσωρινής παύσης της δραστηριότητας των αλιευτικών σκαφών τους.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Οικονομικών
Γραφ. κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων
Γραφ. Υπουργού
3. Βουλευτή κ. Απ. Πανά
4. Βουλευτή κα Χ. Κεφαλίδου
5. Βουλευτή κ. Γ. Αρβανιτίδη
6. Βουλευτή κ. Αχμέτ Ιλχάν
7. Βουλευτή κα Ν. Γιαννακοπούλου
8. Βουλευτή κ. Χρ. Γκόγκα
9. Βουλευτή κ. Γ. Καμίνη
10. Βουλευτή κ. Χαρ. Καστανίδη
11. Βουλευτή κ. Μ. Κατρίνη
12. Βουλευτή κ. Β. Κεγκέρογλου
13. Βουλευτή κ. Οδ. Κωνσταντινόπουλο
14. Βουλευτή κ. Δ. Κωνσταντόπουλο
15. Βουλευτή κα Ε. Λιακούλη
16. Βουλευτή κ. Αν. Λοβέρδο
17. Βουλευτή κ. Γ. Μουλκιώτη
18. Βουλευτή κ. Μπ. Μπουρχάν
19. Βουλευτή κ. Δ. Μπιάγκη
20. Βουλευτή κ. Γ. Παπανδρέου
21. Βουλευτή κ. Αν. Πουλά
22. Βουλευτή κ. Κ. Σκανδαλίδη
23. Βουλευτή κ. Γ. Φραγγίδη